

digital kompetenceudvikling

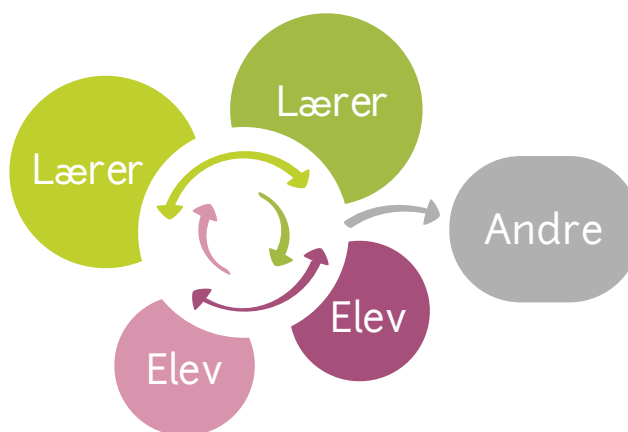

Fokus på praksisnær kompetenceudvikling
i en skole i bevægelse

Indholdsfortegnelse

- 3** Om denne pixibog
- 4** 1. Brug dine elevers digitale ressourcer (Elev – elev)
- 5** 2. Stafetten (Lærer – lærer)
- 6** 3. Hyr en ekspert (Elev – lærer)
- 7** 4. Radiatorvarmer for en dag (Lærer – lærer)
- 8** 5. Digital dag (Elev – elev, lærer – lærer)
- 9** 6. Vær på tværs (Lærer – lærer)
- 10** 7. Mediepatruljen (Elev – lærer)
- 11** 8. Det digitale eftersyn
- 12** 9. Digitale forældre
- 13** 10. Ugens digitale hemmelighed (Elev – elev)
- 14** Inspiration og litteratur
- 15** Kontakt

Om denne pixibog

Denne pixibog henvender sig til lærere i Vejle Kommune. Budskabet er enkelt: Brug hinandens og elevernes digitale ressourcer. Denne pixibog er print-udgaven af bloggen Digital Kompetenceudvikling.

(www.digitalkompetence.blogspot.com – eller scan evt. nedenstående kode med din smartphone)

Bloggen og pixibogen indeholder 10 enkle idéer til, hvordan du som lærer udvikler dine egne og elevernes digitale kompetencer. Tænk selv med, og find på flere idéer – del dem med andre.

Vidensamfundet står for døren. Nogen siger, vi er midt i det. Med simple greb kan du og din skole være med til at ruste eleverne til et børne-, ungdoms- og voksenliv i et samfund, hvor det er afgørende at beherske følgende fire digitale kompetenceområder:

- Informationssøgning og -indsamling
- Produktion og formidling
- Analyse
- Kommunikation, vidensdeling og samarbejde

Du kan læse mere om de fire områder i Fælles Mål: It- og mediekompetencer i Folkeskolen (Faghæfte 48).

Bloggens og pixibogens 10 idéer tager udgangspunkt i denne model, som it-konsulent Hans Grue er ophavsmand til. Modellen viser mulige relationer mellem dig som lærer, dine kolleger, elever og andre i en hverdag, hvor digital kompetenceudvikling er sat på dagsordenen.

Bloggen og pixibogen er et led i Vejle Kommunes strategi Den Digitale Skole 2011-2015. En særlig tak til pædagogisk uddannelseschef David Garde-Tschertok fra Microsoft for et spændende oplæg for skoleledere og it-vejledere om praksisnære kompetenceudviklingsformer 6. oktober 2011.

Brug ScanLifes gratis scanningsprogram. Send en sms med teksten SCAN til 1220 for at hente ScanLife. Eller hent ScanLife på Android Market eller Apples App Store.

1. Brug dine elevers digitale ressourcer (Elev – elev)

Du har elever i klassen, der ved en masse om it. De har eksperimenteret med programmer, fundet nyttige funktioner og sætter en ære i at være gode til det.

1. Tre elever kender et præsentationsværktøj særlig godt, fx PowerPoint. De har over tid eksperimenteret med tekst, lyd, billede og video i deres præsentationer.
2. Klassen skal fremlægge et projekt. De tre elever præsenterer deres fremlæggelse i PowerPoint. Bagefter viser de klassen, hvordan de har lavet deres præsentation og de begrundet deres valg af medier (tekst, lyd, billede, video).

3. De tre eksperter, som nu har skærpet deres formidling af præsentationsværktøjet, indgår som konsulenter for kammeraters præsentation næste gang, der skal laves præsentation (gerne kort tid efter).

Du gør andre lærere opmærksom på, at der i din klasse findes elever (måske flere end de første 3), der vil kunne vise, hvordan man laver spændende PowerPoint-præsentationer. Få evt. lov til at sende deres præsentation rundt til kolleger. Alternativt laves der en konkret aftale med en anden klasse, der har behov for hjælp.

2. Stafetten (Lærer – lærer)

**Hvem vil ikke gerne lære noget nyt?
Hvem vil ikke gerne vise andre noget, de har fundet ud af?**

1. Du er optaget af en mobil app. En mobil app er en applikation (et program) på en smartphone. Apps optræder som små ikoner, du klikker på for at sætte programmet igang, fx en app med Google maps eller en ordbog.
2. Du viser viser app'en til en kollega. Hvordan virker den? Hvad kan den ? Hvordan kunne den bruges i undervisningen? Med hvilket didaktisk formål?

3. Den lærer, du får vist app'en, viser den til en anden kollega, der viser den til en anden osv.

Hvis der er kolleger, der ikke har en smartphone, kan skolen sende lånetelefoner i omløb. Kontakt Jacob Knudsen* fra VIFIN hvis I vil låne smartphones. Der er skoler i Vejle Kommune, der allerede har haft smartphones i omløb blandt elever og lærere (spørg Jacob, hvem det er, og få tips og tricks om apps fra dem).

* Kontakt Jacob Knudsen på:
jackn@vejle.dk, tlf. 23 44 32 58, www.vifin.dk

3. Hyr en ekspert (Elev – lærer)

Elever, der er særlig gode til et program eller et stykke hardware stiller sig til rådighed for at give "privatundervisning" eller "gruppeundervisning" for lærere. Det kan være Facebook, smartphones eller hvordan man laver en blog.

Hvis skolen vælger at sætte denne ekspert-hjælp fra elever i system, kan der evt. oprettes en mediepatrulje. Læs mere på side 10.

1. En elev eller flere elever på en årgang stiller sig til rådighed for at hjælpe lærere med it.
2. Lærere kan henvende sig personligt til eksperterne, eller booke dem online
3. Det kan foregå før, i eller efter skoletid. Fx i læringscentret. Det aftales, om undervisningen skal gentages, have en anden form eller et nyt indhold.

4. Radiatorvarmer for en dag (Lærer – lærer)

Der er lærere, der har succes med bestemte programmer eller organiseringer med it. Hvorfor ikke kigge ham/hende over skulderen, mens det hele foregår? Det er ikke så tit, vi gør det, men det kan være rigtig lærerigt!

Overvej, om du efterfølgende vil have din kollega med ind i *din* undervisning. Hvordan klarede jeg mig? Er der ting, jeg skal være opmærksom på?

1. Besøg en kollega, som siger, han eller hun benytter sig af et program og en organisering – og at det virker rigtig godt.
2. Hold dig lidt i baggrunden – sæt dig på radiatoren!
3. Tal med din kollega bagefter. Hvad så du, og hvad mener du, du selv vil kunne bruge?

5. Digital dag (Elev – lærer)

Din skole har sikkert mange fokusområder. Det kan en gang imellem være givtigt at stoppe op og sammen med skolens elever sætte fokus på et enkelt område. En eller flere dage. Fx digital undervisning og læring.

1. Skolen planlægger en "digital dag" Dagen ligger nogle måneder væk, og annonceres og forberedes godt. Husk at fortælle forældrene om dagen.
2. På dagen foregår alt digitalt. Ingen har papir eller bøger med den dag. Skolen har lånt ekstra mobiltelefoner og lånt nogle tabletcomputere af naboskolen (fx iPads). Alle computere er tændt. Elever i en klasse har valgt at blive hjemme, og skyper med deres lærere. En anden har en venskabsklasse fra en naboskole med via videokonference i et eller flere fag. Der er besøg fra en skole, der

er lidt længere fremme på bestemte digitale områder: Elever fortæller og viser elever, hvordan de bruger it. Osv.

3. Dagen evalueres af elever, lærere og ledelse. Hvordan gik det og det? Er der dukket noget op, som er særlig spændende? Var der problemer og hvordan kan de løses? Var der nogle af de ting, som foregik, som kunne integreres i hverdagen?

Forældre inviteres til at høre om dagen(e), se billeder og film. Det kan gøres på forældremøder eller et større fællesarrangement. Hvorfor har skolen fokus på it som den har? Hvad kan skole og forældre gøre i fællesskab for at forberede børnene og de unge på en fremtid, der med sikkerhed bliver mere og mere digital?

6. Vær på tværs (Lærer – lærer)

Lærere kan lære af hinanden. Også på tværs af skoler. Brug eksperter i fx elektroniske tavler, smartphones, tabletcomputere og programmer fra andre skoler i kommunen.

1. Skolen danner sig et overblik over, hvor eksperter befinder sig på andre skoler. Spørg it-vejlederen eller personer fra Uddannelse & Lærings digitaliseringsgruppe. Det kan være en lærer, som er særligt opfindsom i forhold til bestemte læremidler eller –former, eller en lærer, der har bud på, hvordan elevers engagement og udbytte i specifikke fag kan styrkes via særlige måder at arbejde med it på.
2. Lav en aftale om, at vedkommende kommer på et teammøde og/eller besøger en eller flere lærere i deres undervisning.
3. Lav evt. en aftale om en gentagelse eller om at besøge gæstelærerens egen klasse.

7. Mediepatruljen (Elev – lærer)

Skolen opretter et korps af elever, der hjælper it-vejlederen. Mediepatruljens elever får nøgle til lokaler og adgang til udstyr, som andre elever ikke har adgang til.

It-vejlederen får her helt nye muligheder for at koncentrere sig om it-pædagogik. Det kan han /hun gøre sammen med lærere, teams, læringscenter og ledelse.

1. It-vejlederen organiserer og skaber gode rammer for mediepatruljen.
2. Lærere kan få hjælp fra mediepatruljens medlemmer, hvis der er problemer med fx en elektronisk tavle eller man blot ønsker at blive sat ind i et nyt program.
3. It-vejlederen får frigjort tid til opgaver af mere it-pædagogisk karakter.

8. Det digitale eftersyn

Skolens digitale læremidler og -læreformer udvikler sig hele tiden. Er klassens anvendelse af disse hensigtsmæssig?

1. Efter en periode gennemgår klassens lærere og elever den måde, de arbejder digitalt på.
2. Er der opgaver (i skolen eller hjemme), der kunne gøres anderledes? Er der analoge arbejdsgange eller aktiviteter, man skulle prøve at lave digitalt.
3. Hvad vil klassen arbejde med (ændre eller forbedre) frem til næste eftersyn?

Hvis der dukker ting op, som klassen mener, andre på skolen kan have glæde af at høre om, formidles det. Husk at fortælle skolens leder og forældrene om, hvad I har fundet ud af.

9. Digitale forældre

Flere og flere forældre arbejder digitalt i deres arbejde. Få elevernes forældre til at komme – eller besøg dem på deres arbejdsplads – og hør om det digitale i deres hverdag.

1. Nogle forældre vil gerne fortælle, andre er mere tilbageholdende. Måske synes de, at der ikke er noget interessant at fortælle. Men her tager de fejl. Børn elsker at høre deres egne og hinandens forældre fortælle om noget, der har betydning for dem.
2. Inviter en eller flere forældre til at besøge klassen eller skolen til at fortælle, hvordan digital kommunikation og andre processer foregår på deres arbejdsplads. Hvad siger man om Facebook på deres arbejdsplads? Hvordan skaber de kontakt til kolleger og kunder? Hvordan har deres arbejdsplads udviklet sig digitalt? Hvordan kommer den til at se ud i fremtiden?
3. Hvad er det, der foregår i den digitale skole, som minder om det, eleverne har hørt forældrene fortælle om? Hvad skal man lære i skolen for at bestride forskellige jobs, hvor kommunikation, arbejdsgange og andet er digitale? Hvordan kan elever og forældre selv være med til at præge den digitale udvikling? Hvilke værdier har de i forhold til "digital skole" og "digitalt arbejde"?

Rollerne kunne også byttes om. Hav evt. som fast punkt på forældremøder, at læreren (eller en eller flere elever) fortæller om, hvordan de arbejder digitalt. Hvad betyder det for deres hverdag, læring og motivation? Er der udfordringer i det og kunne det være anderledes?

10. Ugens digitale hemmelighed (Elev – elev)

Der er ikke noget som en god hemmelighed. For at en hemmelighed kan være interessant, skal den være god, værd at holde på og værd at lokke ud af dens ejer.

1. Tre elever får til opgave at finde et program, noget it-udstyr eller en digital aktivitet, som de skal holde hemmelig. Det skal være noget, som vil overraske og skabe begejstring i klassen. Det skal være noget, de har set, hørt eller oplevet (fx på nettet), eller noget de godt kunne tænke sig at prøve (fx sammen med resten af klassen).
2. Eleverne skal på et givet tidspunkt afsløre hemmeligheden for klassen.

3. Indtil da, må de gerne skabe opmærksomhed og nysgerrighed om afsløringen. De skal være forberedt på, at de andre vil forsøge at lokke hemmeligheden ud af dem.

Der er mange måder at holde sig digitalt up-to-date på. Du kan som lærer læse, søge på nettet og tale med kolleger. Eller du kan lytte til, hvad dine elever er optaget af – og hvorfor.

Inspiration & Litteratur

Hent inspiration hos andre. Læs hvad andre har sagt og skrevet. Del din viden og inspirér andre.

Her er forslag til hjemmesider, blogs, sociale netværk og litteratur, der forhåbentlig kan inspirere dig.

Find – og giv – svar på, hvordan du, dine kolleger og elever kan udvikle digitale kompetencer tæt på jeres praksis.

Hjemmesider, blogs og sociale netværk

- Center for Digital Pædagogik (Hjemmeside og facebookgruppe)
- Digital Dannelse (Hjemmeside og facebookgruppe)
- iundervisning.dk (Hjemmeside og facebookgruppe)
- LærIT (Hjemmeside og facebookgruppe)
- Netværksskolen (Hjemmeside og facebookgruppe)
- Skolen i Bevægelse (Hjemmeside og facebookgruppe)
- Sociale medier, Pædagogik og Formidling (Hjemmeside og facebookgruppe)
- Vejle Digitale Skoler (Hjemmeside og facebookgruppe)

Praksisnær digital kompetenceudvikling

Garde-Tschertok, David.

Netværksbaseret kompetenceløft (2011)

(PowerPoint præsentation på møde for skoleledere og it-vejledere i Vejle Kommune 6. oktober 2011) Se PowerPoint'en i dette indlæg på bloggen Vejle Digitale Skoler: www.vejledigitaleskoler.net/2011/10/skoleledere-og-it-konsulenter.html

Microsoft (2011) Det digitale penalhus - historien om mediers ligeværd. (19 siders pixibog fra Microsoft Uddannelse)

Litteratur om digital skole og didaktik i viden-samfundet

Gynther, Karsten (red.) (2010). *Didaktik 2.0 - Læremiddelkultur mellem tradition og innovation*. København: Akademisk Forlag. (se bog og uddrag, læs anmeldelse i Folkeskolen)

Levinsen, Karin Tweddell og Birgitte Holm Sørensen (2008) *It, faglig læring og videnledelse* (2008) Kbh: DPU (rapport 139 sider). Hent den her: http://pure.au.dk/portal/files/210/Rapport_PIL_2008.pdf

Sørensen, Birgitte Holm et al (red) *Skole 2.0* (2010). Forlaget Klim (Se bog og indhold, læs anmeldelse i Folkeskolen)

Undervisningsministeriet (2009) *It- og mediekompetence i folkeskolen* (Fælles Mål: Faghæfte 48)

Ledelse af digital kompetenceudvikling

Bo-Kristensen, Mads (2011) *På vej mod den digitale skole. Hvilke strategiske overvejelser kræver it-kompetenceudvikling. i: E-ledelse* (blog). Læs resumé og artikel her: www.e-ledelse.net/?p=723

Andet

Se evt. litteratur på bloggen Vejle Digitale Skoler: www.vejledigitaleskoler.net/

P.S.

Lav din egen blog på www.blogger.com.
Se evt. YouTube filmen Create a Blog: The 5 Minute Blog.

Kontakt

Denne blog er et initiativ fra Uddannelse & Læring i Vejle Kommune og er en del af Skolen i Bevægelse. Bloggens tema er ét blandt syv i Kommunens strategi Den Digitale Skole 2011-2015.

Digitaliseringsgruppen i Uddannelse & Læring består af:

Hans Aa. Sørensen

Vicechef for Uddannelse & Læring
haaso@vejle.dk
2140 8610

Arno Vesterholm

Ledende it-konsulent
arnve@vejle.dk
768 15059

Karsen Boll

Ledende skolebibliotekskonsulent
karbo@vejle.dk
7681 5063

Uffe Carslen

Skoleleder Grejsdal Skole
Repræsentant for skolelederne
uffca@vejle.dk
7681 4030

Hans Grue

It-konsulent
hangr@vejle.dk
7681 5062

Bente L. Jessen

Seniorkonsulent
belje@vejle.dk
7681 3883

Mads Bo-Kristensen

Chefkonsulent
madbo@vejle.dk
4111 1619